

EXAMENREGLEMENT

VAN

CHRISTELIJKE MAVO

DE SAAD

TE DAMWÂLD

INHOUDSOPGAVE**HOOFDSTUK I Algemene bepalingen**

- Artikel 1 Begripsbepalingen
- Artikel 2 Toelating tot het eindexamen
- Artikel 3 Afnemen eindexamen
- Artikel 4 Indeling eindexamen; sectorwerkstuk
- Artikel 5 Onregelmatigheden

HOOFDSTUK II Inhoud van het eindexamen

- Artikel 6 Examenprogramma
- Artikel 7 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten
- Artikel 8 Eindexamen v.m.b.o. theoretische leerweg

HOOFDSTUK III Regeling van het eindexamen**AFDELING 1** Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

- Artikel 9 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

AFDELING 2 Schoolexamen

- Artikel 10 Schoolexamen
- Artikel 11 Mededeling beoordeling schoolexamen
- Artikel 12 Beoordeling schoolexamen
- Artikel 13 Bewaren gemaakt werk
- Artikel 14 Examendossier

HOOFDSTUK IV Centraal examen

- Artikel 15 Gecommitteerden
- Artikel 16 Tijdvakken en afneming centraal examen
- Artikel 17 Opgave kandidaten centraal examen
- Artikel 18 Het College voor examens
- Artikel 19 Regels omtrent het centraal examen
- Artikel 20 Beoordeling centraal examen
- Artikel 21 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen v.m.b.o.
- Artikel 22 Vaststelling score en cijfer centraal examen
- Artikel 23 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen
- Artikel 24 Onvoorziene omstandigheden centraal examen
- Artikel 25 Verhindering centraal examen

HOOFDSTUK V Uitslag, herkansing en diplomering

- Artikel 26 Eindcijfer eindexamen
- Artikel 27 Vaststelling uitslag
- Artikel 28 Uitslag
- Artikel 29 Herkansing centraal examen
- Artikel 30 Diploma en cijferlijst
- Artikel 31 Certificaat en cijferlijst
- Artikel 32 Duplicaten en afgifte verklaringen

HOOFDSTUK VI Overige bepalingen

- Artikel 33 Afwijking wijze van examineren
- Artikel 34 Gegevensverstrekking
- Artikel 35 Bewaren examenwerk
- Artikel 36 Afwijkende inrichting examen
- Artikel 37 Spreiding voltooiing eindexamen

HOOFDSTUK VII Slotbepalingen

- Artikel 38 Onvoorziene gevallen
- Artikel 39 Inwerkingtreding
- Artikel 40 Citeertitel

HOOFDSTUK I Algemene bepalingen**Artikel 1 Begripsbepalingen**

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. **de wet:** deel I van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- b. **Onze Minister:** Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en wat het landbouwonderwijs betreft, Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij; **DUO:** de voormalige Informatie Beheer Groep, genoemd in de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank;
- c. **inspectie:** de inspectie, bedoeld in artikel 113 of 114 van de Wet op het voortgezet onderwijs, en wat opleidingen voortgezet algemeen volwassenenonderwijs betreft, de inspectie, bedoeld in artikel 5.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- d. **bevoegd gezag:** het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, indien het een school voor voortgezet onderwijs betreft, en het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel w.1 en w.2, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, indien het een instelling voor educatie en beroepsonderwijs betreft;
- e. **kandidaat:** ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
- f. **gecommitteerde:** een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van dit besluit;
- g. **m.a.v.o.:** middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- h. **v.m.b.o.:** voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet;
- i. **school:** een school voor v.w.o., een school voor h.a.v.o., een school voor m.a.v.o., een school voor v.b.o. of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, tenzij anders blijkt;
- j. **school voor voortgezet onderwijs:** een school voor v.w.o., een school voor h.a.v.o., een school voor m.a.v.o. of een school voor v.b.o.;
- k. **directeur:** de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs; **leerling:** een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs of een deelnemer aan een opleiding v.a.v.o.;
- l. **schooljaar:** het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar, daaronder mede begrepen het studiejaar, bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel r, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- m. **examinator:** degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
- n. **vakken:** vakken, deelvakken, intrasectorale programma's en andere programmaonderdelen;
- o. **de vakken behorende tot de beeldende vorming:** tekenen, handvaardigheid (handenarbeid), handvaardigheid (textiele werkvormen), fotografie, film, audio-visuele vorming;
- p. **kunsvakken:** de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama;
- q. **algemene vakken:** vakken niet zijnde afdelingsvakken genoemd in artikel 26h, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., en niet zijnde intrasectorale programma's, genoemd in artikel 26j van dat besluit; **sector:** een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, of artikel 10d, derde lid, van de wet bedoelde sector;
- r. **sectorwerkstuk:** het in artikel 4 bedoelde sectorwerkstuk;
- s. **toets:** een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- t. **eindexamen:** een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken;
- u. **eindexamen v.m.b.o.:** een eindexamen dat leidt tot een diploma v.m.b.o. voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, de basisberoepsgerichte leerweg, genoemd in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, genoemd in artikel 10b van de wet of de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet;

- v. **deeleindexamen:** een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
- w. **College voor examens:** College voor examens, genoemd in artikel 2 eerste lid, van de Wet College voor examens;
- x. **herkansing:** het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
- y. **examenstof:** de aan de kandidaat te stellen eisen.

Artikel 2 Toelating tot het examen

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de Chr. Mavo De Saad in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

Artikel 3 Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
3. De directeur kan zich laten vervangen door een plaatsvervanger.

Artikel 4 Indeling eindexamen; sectorwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen v.m.b.o. voor zover het betreft de theoretische leerweg omvat mede een sectorwerkstuk. Het sectorwerkstuk heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt. Het sectorwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de desbetreffende sector.

Artikel 5 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Alvorens een beslissing in gevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.

In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

5. **De commissie van beroep inzake geschillen over schoolonderzoek en schriftelijk examen** wordt gevormd door het bevoegd gezag. **Adres: Nijewei 1, 9104 DK Damwâld**. Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid tot het treffen van maatregelen ad hoc (ziekte, straffen, enz.) gedelegeerd aan de directie. In de gevallen waarin dit reglement en dat voor het schoolonderzoek niet voorziet beslist de directeur.

HOOFDSTUK II Inhoud van het eindexamen

Artikel 6 Examenprogramma

1. Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:

- a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak,
- b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt, en
- c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.

Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.

2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

Artikel 7 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.

2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Artikel 8 Eindexamen v.m.b.o. theoretische leerweg

1. Het eindexamen v.m.b.o. voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat:

- a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
- b. de twee vakken die het sectordeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, en
- c. in het vrije deel twee nog niet in het sectordeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, en onderdeel c voor zover het betreft de Friese taal, van de wet, met dien verstande dat het sectordeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn.

2. De kandidaat kan in het vrije deel slechts één kunstvak kiezen.

HOOFDSTUK III Regeling van het eindexamen

AFDELING 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 9 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie v.a.v.o., stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval:

- a. informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 5, en de toepassing daarvan,
- b. de regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen,
- c. de gang van zaken tijdens het eindexamen,
- d. de herkansing van het schoolexamen,
- e. ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.

2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie v.a.v.o., stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven:

- a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
- b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
- c. de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt,
- d. de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen,
- e. de herkansing daaronder mede begrepen,
- f. de wijze van herkansing van het schoolexamen,
- g. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

AFDELING 2 Schoolexamen

Artikel 10 Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 16.

2. Het bevoegd gezag kan in afwijking van de tweede volzin een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

3. In afwijking van de tweede volzin geldt voor het v.m.b.o. dat het schoolexamen voor de vakken, waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, moeten zijn afgesloten op een datum gelegen na de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld. Het bevoegd gezag, dat afwijkt van de tweede volzin, zendt de met het schoolexamen behaalde resultaten zo spoedig mogelijk aan de inspectie.
4. Voor zover het het sectorwerkstuk aangaat, gelden de volgende bepalingen:
  - a. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld met één van de omschrijvingen: “onvoldoende”, “voldoende” of “goed”. Indien het werkstuk met “onvoldoende” is beoordeeld, moet de leerling het binnen een afgesproken termijn verbeteren. Indien de beoordeling dan nog “onvoldoende” is, mag de leerling NIET deelnemen aan het examen.
  - b. Het sectorwerkstuk wordt binnen een termijn van 10 schooldagen beoordeeld volgens gegeven beoordelingscriteria.
  - c. De kandidaat heeft na beoordeling recht op bespreking van het beoordeelde werk. Indien de beoordeling “niet voldoende” is, krijgt de kandidaat gelegenheid onderdelen van het werkstuk te verbeteren in opdracht van de examinator, waarbij steeds geldt, dat de uiterste inleverdatum niet overschreden mag worden.
  - d. Het definitieve werkstuk moet uiterlijk op **1 april van het examenjaar** ingeleverd zijn. Het niet houden aan genoemde datum resulteert in een definitieve beoordeling “onvoldoende”.
  - e. De grote praktische opdrachten dienen voldoende te worden afgesloten.

Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij een of meer toetsen van het schoolonderzoek aanwezig te zijn, wordt hem op een ander tijdstip de gelegenheid geboden het schoolonderzoek te voltooien.

Artikel 11 Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het sectorwerkstuk.

Artikel 12 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden het deelvak culturele en kunstzinnige vorming 1 en het deelvak lichamelijke opvoeding 1 uit het gemeenschappelijk deel van elke sector, beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier.

4. In afwijking van het eerste lid wordt het sectorwerkstuk beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het sectorwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk.

5. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken van het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan een 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.

6. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het vijfde lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel13 Bewaren gemaakte werk

Het gemaakte werk wordt tot ten minste 6 maanden na afloop van het gehele examen bewaard.

Artikel 14 Examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het v.m.b.o. omvat tevens de resultaten die zijn behaald voor vakken die in het derde leerjaar zijn gevolgd maar niet worden geëxamineerd in het eindexamen. Het dossier kan de vorm hebben van een wat uitgebreide cijferlijst.

HOOFDSTUK IV Centraal examen

Artikel 15 Gecommitteerden

1. Onze Minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. DUO maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommitteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt voor het eerste en tweede tijdvak.
2. Indien DUO krachtens dit artikel een leraar van een school heeft aangewezen als gecommitteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.
3. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

Artikel 16 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor examens.
4. Het College voor examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het College voor examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College van examens bepaalt in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

Artikel 17 Opgave kandidaten centraal examen

1. De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan DUO mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. De directeur zendt jaarlijks ten minste drie dagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak, aan DUO, cq. de inspectie een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en

waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald. Voor de aanvang van het tweede tijdvak worden een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, de, voor zover van toepassing, alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, aan DUO, cq. de inspectie gezonden.

Artikel 18 Centrale examencommissie vaststelling opgaven

1. Onze Minister stelt een College voor examens in. Dit College voor examens heeft als taak:
  - a. het vaststellen van de dagen en uren waarop de centrale examens in de verschillende tijdvakken aanvangen en waarop de toetsen van het centraal examen worden gehouden;
  - b. het tot stand brengen van de opgaven van de centrale examens;
  - c. het vaststellen van de opgaven van de centrale examens;
  - d. het tot stand brengen van de beoordelingsnormen voor de centrale examens;
  - e. het vaststellen van de beoordelingsnormen voor de centrale examens;
  - f. het geven van regels voor het bepalen van een score, voortvloeiend uit de beoordeling;
  - g. het geven van regels voor de omzetting van de scores in cijfers voor de centrale examens;
  - h. het geven van regels met betrekking tot de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij het maken van de opgaven van de centrale examens;
  - i. het uitoefenen van andere door Onze Minister opgedragen taken.
2. De commissie, bedoeld in het eerste lid, kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
3. Onze Minister geeft regels voor de vergoeding van de kosten en voor de beloning van de leden van de centrale examencommissie vaststelling opgaven.

Artikel 19 Regels omtrent het centraal examen

1. Onze Minister zorgt ervoor, dat de opgaven, de beoordelingsnormen en de door de commissie gegeven regels, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor examens tijdig worden gedrukt en verzonden aan de directeur van de school.
2. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van door het College voor examens, bedoeld in artikel 18, vastgestelde errata.
4. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.

5. Zij, die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van de toets.
8. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald, dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken, inleveren bij een van degenen, die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

Artikel 20 Beoordeling centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 18, eerste lid, onderdeel e, bedoelde beoordelingsnormen toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel f. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de betrokken gecommitteerde toekomen.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 18, eerste lid, onderdeel e, bedoelde beoordelingsnormen en de in artikel 18, eerste lid, onderdeel f, bedoelde regels voor het bepalen van de score toe. Daarnaast voegt de gecommitteerde bij het gecorrigeerde werk, de in artikel 15 lid 3, bedoelde verklaring mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met derde lid.

Artikel 21 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het praktisch gedeelte van het centraal examen van een eindexamen vmbo, de examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door de in artikel 18 bedoelde College voor examens gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 18, eerste lid, onderdeel e, bedoelde beoordelingsnormen toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel f. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.

2. De gecommiteerde beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de gecommiteerde daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 20, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score en met inachtneming van artikel 18, eerste lid, onderdeel g.

Artikel 23 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten, dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.

2. De inspectie verzoekt het College voor examens, bedoeld in artikel 18, eerste lid, nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 24 Onvoorziene omstandigheden centraal examen

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 25 Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien. Indien artikel 16, vierde lid, toepassing vindt, wordt gelegenheid gegeven het centraal examen op meer dan twee toetsen te voltooien, afhankelijk van de feitelijke mogelijkheden.

2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor examens zijn eindexamen te voltooien.

3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan het College voor examens. In dat geval deelt de directeur aan het College voor examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 33, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.

4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor examens het resultaat mede aan de directeur.

HOOFDSTUK V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 26 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundige gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 27 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 28.
2. De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
4. Cijferlijsten worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het jaar, waarin zij zijn vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken. Bewijzen van ontheffing worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het jaar, waarin het onderliggende diploma, getuigschrift of ander bewijsstuk is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.
5. De kandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de directeur aan, dat hij recht heeft op een vrijstelling ingevolge artikel 8 van dit besluit.
6. De directeur vergewist zich ervan dat het eindexamen de in artikel 8 voorgeschreven vakken omvat.
7. Indien de kandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of deeleindexamen aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, worden de met het deelstaatsexamen respectievelijk deeleindexamen behaalde cijfers, indien de kandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, betrokken bij de uitslagbepaling.

Artikel 28 Uitslag

De kandidaat die eindexamen VMBO-TL heeft afgelegd, is geslaagd indien

1. hij gemiddeld van de verkregen cijfers tijdens het centraal examen onafgerond, tenminste 5,50 heeft behaald;

én

2. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;

én

3. hij voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;

of

4. hij voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken het eindcijfer 6 of meer heeft behaald;

of

5. hij voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4, tenminste één eindcijfer 7 en de overige eindcijfers 6 of hoger heeft behaald;

of

6. hij voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5, tenminste één eindcijfer 7 en de overige eindcijfers 6 of hoger heeft behaald,

én

7. hij voor het sectorwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald;

én

8. hij voor de vakken KV1 en LO van het gemeenschappelijk deel de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald;

én

9. hij de rekentoets heeft afgelegd. (Het cijfer voor de rekentoets telt niet mee in de compensatieregeling).

10. M.i.v. 2015-2016 geldt dat een kandidaat alleen kan slagen als hij

a. voor het vak Nederlandse taal en de rekentoets

b. ofwel voor beide een 6 of hoger heeft behaald;

c. ofwel voor één van beide een 5 en voor de ander een 6 of hoger heeft behaald.

Zodra de eindcijfers, en indien mogelijk, de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 29 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 29, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 29 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 28, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 25, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.

2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.

3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 27 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

5. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als één of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 30 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:

- a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
- b. het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk,
- c. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de theoretische leerweg,
- d. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
- e. de uitslag van het eindexamen.

2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor examens, een diploma uit, waarop de leerweg is vermeld die bij de uitslag is betrokken.

3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.

5. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

6. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

Artikel 31 Certificaat en cijferlijst

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen v.m.b.o. afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
- b. het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met 'goed' of 'voldoende'.

2. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

Artikel 32 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, vrijstellingsbewijzen en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.

HOOFDSTUK VI Overige bepalingen

Artikel 33 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze, waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een **deskundigenverklaring** is, die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met **ten hoogste 30 minuten**, en
  - c. een andere aanpassing, zoals het gebruik van een laptop, kan slechts worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar, waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste **zes jaren** onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
  - a. het vak Nederlandse taal en letterkunde;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig ander vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 34 Gegevensverstrekking

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan Onze Minister en aan de inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

- a. de leerweg, waarop het examen betrekking heeft;
- b. de vakken, waarin examen is afgelegd;

- c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, de beoordeling van het sectorwerkstuk, en de vakken, waarop het thema van het sectorwerkstuk betrekking heeft;
- d. de cijfers van het centraal examen;
- e. de eindcijfers;
- f. de uitslag van het eindexamen.

Artikel 35 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 34, worden gedurende ten minste **zes maanden** na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 34 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor, dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat, die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

Artikel 36 Afwijkende inrichting examen

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan Onze Minister toestaan, dat van dit besluit wordt afgeweken.

Artikel 37 Spreiding voltooiing eindexamen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat, die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat, die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 29, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande, dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat, nadat de eindcijfers van de vakken, waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst, waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 34, onderdelen a tot en met e.

5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 28.

HOOFDSTUK VII Slotbepalingen

Artikel 38 Onvoorziene gevallen

In gevallen, waarin deze regelingen en het eindexamenbesluit niet voorzien beslist **het bevoegd gezag**.

Artikel 39 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 augustus 2002 / revisie juli 2015

Artikel 40 Citeertitel

Dit reglement kan worden aangehaald als: Examenreglement De Saad.

Aldus vastgesteld door het bevoegd gezag: de Vereniging voor Chr. MAVO in de gemeente Dantumadeel.

aanvulling examenreglement i.v.m. examinering referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen VO**Eindexamen**

1. De rekentoets wordt ingepast in de artikelen waarin de inhoud van de eindexamens en de vrijstellingsmogelijkheden worden beschreven:
  - 1.1. de rekentoets wordt aan het eindexamen toegevoegd;
  - 1.2. het bevoegd gezag van de school kan de kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets behorend bij een hogere schoolsoort af te leggen;
  - 1.3. er geldt een vrijstelling van de rekentoets voor de kandidaat die al een diploma heeft van een andere schoolsoort (een 'op- of doorstromer') en die als onderdeel daarvan de rekentoets heeft afgelegd behorend bij zijn huidige (waarvoor hij nu examenkandidaat is) of een hogere schoolsoort.
Bijvoorbeeld: een tl-kandidaat legt de havo- rekentoets af en behaalt zijn tl-diploma. Als hij daarna naar de havo gaat heeft hij een vrijstelling voor de rekentoets als onderdeel van zijn havo-examen.

Rekentoets

Omdat de rekentoets digitaal wordt geëxamineerd, worden de regels die gelden voor het centraal examen niet één op één van toepassing verklaard voor de rekentoets. Er wordt een afzonderlijk artikel ingevoegd met de regels voor de rekentoets. Daarin wordt het volgende bepaald:

2. Het College voor Examens (CvE) stelt regels vast voor de uitvoering van de rekentoets. Daartoe behoort in ieder geval een regeling voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
3. De regelingen van het CvE moeten door de Minister worden goedgekeurd. De Minister kan goedkeuring alleen onthouden wegens 'strijd met het recht of algemeen belang'.
4. Bij de beoordeling moeten de beoordelingsnormen voor de rekentoets worden toegepast, zoals die door het CvE bij regeling worden vastgesteld.
Voor kandidaten die de rekentoets behorend bij een hogere schoolsoort hebben afgelegd, gelden altijd de daarbij behorende beoordelingsnormen. Er is dus geen sprake van een omreken tabel van de norm van de hogere naar een norm voor een lagere schoolsoort.
5. De rekentoets wordt afgenomen in het laatste leerjaar.
6. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot de rekentoets.
Dit betreft een wijziging t.o.v. het conceptvoorstel zoals dat op 6 juni 2011 voor internetconsultatie is gepubliceerd, waarin werd bepaald dat de rekentoets "kan worden afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar". De beslissingsbevoegdheid over het in het voorlaatste leerjaar afleggen van de toets wordt nu duidelijk belegd bij het bevoegd gezag.
7. Het CvE kan bij regeling bepalen dat de rekentoets niet onder toezicht van een of meer geëxamineerden staat.
Deze bepaling hangt samen met het gegeven dat geen tweede correctie nodig is als de rekentoets digitaal wordt afgenomen.
8. De regeling over het handelen in geval van onregelmatigheden bij de afname van de rekentoets en van onvoorziene omstandigheden is gelijk aan die voor het centraal examen.

Eindcijfer

9. Omdat de rekentoets alleen een centraal deel kent, is het cijfer voor de rekentoets tevens het eindcijfer.

Uitslagregeling

Aan de uitslagregeling voor vmbo, havo en vwo is in dit besluit wat de inhoud betreft alleen de rekentoets toegevoegd. Om de uitslagregeling overzichtelijk te houden is gekozen voor een nieuwe redactie in twee aparte artikelen voor leerwegen vmbo (art. 49) en respectievelijk havo en vwo (art. 50).

10. De regeling voor het **vmbo** bevat o.a. de volgende drie regels:
- 10.1. de 'CE-regel': het rekenkundig gemiddelde van de bij het **centraal examen** (CE) behaalde cijfers moet ten minste 5,5 zijn;
- 10.2. de 'kernvakkenregel': voor het vak **Nederlandse taal** en de **rekentoets** mag als **eindcijfer** niet meer dan één onvoldoende behaald worden, waarbij die onvoldoende niet lager dan een 5 mag zijn.
Gedurende de eerste twee jaren waarin de rekentoets wordt afgenomen, geldt voor deze kernvakkenregel in het overgangsrecht dat de kandidaat ook kan slagen als hij voor zowel de rekentoets als het vak Nederlandse taal het eindcijfer 5 heeft behaald;
- 10.3. de 'compensatieregel' voor **vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld**: één eindcijfer 5 hoeft niet gecompenseerd te worden; voor twee keer een 5 of een keer een 4 als eindcijfer is compensatie nodig door ten minste een 7. In het geval van meer en/of lagere onvoldoendes als eindcijfer is geen compensatie mogelijk.
De rekentoets doet niet mee in de compensatieregel en de CE-regel. Hij is immers geen onderdeel van het CE, maar zelfstandig onderdeel van het examen naast CE en SE. En omdat hij geen betrekking heeft op een vak is de compensatieregel ook niet van toepassing. De memorie van toelichting geeft als argument daarvoor dat de toets een basisvaardigheid meet en dat het onwenselijk is dat daarmee een onvoldoende voor een eindexamenvak gecompenseerd wordt.
11. Bestaande regels over de rol van lichamelijke opvoeding, het kunstvak en het sectorwerkstuk in de uitslagregeling blijven onveranderd.

Herkansing rekentoets

12. De kandidaat heeft recht op één herkansing in de rekentoets binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, d.w.z. het laatste leerjaar en het voorlaatste leerjaar.
De mogelijkheid uit de conceptversie van 6 juni 2011, dat de Minister voor het schooljaar waarin de rekentoets voor het eerst wordt afgenomen kan besluiten dat de kandidaat recht heeft op een tweede herkansing als hij na de eerste herkansing niet hoger dan het eindcijfer 6 heeft gehaald, is geschrapt. Kandidaten van 2013-2014 kunnen volgens de invoeringsregels (zie bij 17 t/m 20) in het voorlaatste leerjaar de pilottoets afleggen en daarmee een vrijstelling voor de rekentoets behalen. Voorwaarde is dat de pilottoets is afgenomen en beoordeeld volgens de voor de rekentoets geldende regels.
13. Bepalingen over diploma, cijferlijst, certificaat, gegevensverstrekking, bewaren van examenwerk en spreiding voltooiing examen worden aangepast zodat ze op de rekentoets op dezelfde manier van toepassing zijn als op de vakken van het examen.

Invoering rekentoets

14. De rekentoets wordt voor de eerste maal ingevoerd in het schooljaar 2013-2014.
15. In het schooljaar 2013-2014 wordt de rekentoets bij kandidaten uit het laatste leerjaar uitsluitend afgenomen in het laatste leerjaar.
Dit kan niet anders omdat 2013-2014 het eerste jaar is van de verplichte rekentoets. Deze kandidaten wordt wel de mogelijkheid geboden om in hun voorlaatste leerjaar op grond van het resultaat voor de pilottoets een vrijstelling voor de rekentoets te behalen:
16. De kandidaat is vrijgesteld van de rekentoets als hij het schooljaar 2012-2013 heeft deelgenomen aan een toets die is afgenomen en beoordeeld volgens de regels die gelden voor de rekentoets na

inwerkingtreding van o.a. artikel II (Wijziging Eindexamenbesluit VO) van dit besluit en hij voor deze toets ten minste het cijfer 5 heeft behaald.

17. Als aan de kandidaat vrijstelling is verleend op grond van zijn resultaat voor de bij 16 bedoelde toets wordt het voor deze toets behaalde cijfer vermeld op de cijferlijst van de kandidaat behorend bij het eindexamen.

Overgangsrecht Eindexamenbesluit VO

Naast het al beschreven overgangsrecht met betrekking tot de uitslagregelingen van vmbo (incl. leerwerktraject), havo en vwo bevat het overgangsrecht een aantal bepalingen, die bijzondere groepen kandidaten betreffen en die dit wijzigingsbesluit in overeenstemming brengen met het overgangsrecht in artikel III van het wijzigingsbesluit van 19 augustus 2010 in verband met de aanscherping van de slaag/zakregeling (Staatsblad 2010-332). Het gaat dan om een aantal groepen kandidaten die al eerder examen in een vak hebben afgelegd en die niet direct geconfronteerd worden met de verscherpte slaag-/zakregeling als zij later het diploma havo of vwo willen behalen. Dat is ook geregeld voor kandidaten die voorafgaand aan het schooljaar waarin de rekentoets wordt ingevoerd zijn begonnen met het afleggen van een gespreid centraal examen op grond van artikel 59 van het Eindexamenbesluit VO.